

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

NEEILINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-09-13 Nr. TTP-10

Vilnius

Posėdis įvyko 2022-09-13.

Posėdžio pirmininkė Aurelija Gabrielė Maldutytė.

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė.

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Alminas Mačiulis – Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Aušra Gratulevičienė – Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Martynas Šiurkus – socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Vytautas Šilinskas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Mindaugas Liutvinskas – finansų viceministras, Gediminas Norkūnas – finansų viceministras, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vedėja, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyresnioji patarėja, Audronė Miknevičienė – Finansų ministerijos Finansų politikos departamento vyresn. patarėja, Daiva Kamarauskienė – Finansų ministerijos Biudžeto departamento direktorė, Titas Budreika – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios politikos sprendimų ir duomenų analizės grupės vadovas.

Profesinių sąjungų atstovai: Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Artūras Černiauskas – Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Irena Petraitiene – Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkė, Raimondas Tamošauskas – Lietuvos maistinių profesinės sąjungos pirmininkas, Arvydas Dambrauskas – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos pirmininkas, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Saulius Džiautas – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas, Vincas Kunca – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ valdybos narys.

Darbdavių organizacijų atstovai: Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento vyr. ekspertė, Rūta Skyrienė – Asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Artūras Telmentas – Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos LINAVA prezidiumo narys, Sigitas Gailiūnas – Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų prezidentas, Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Ineta Rizgelė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Aušra Žliobaitė – Žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja.

Kiti asmenys: Vaida Budzevičienė – Prezidento patarėja socialinės politikos klausimais, Evelina Bulotaitė – Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto biuro vedėja, Ieva Kuodienė – Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto biuro patarėja, Tomas Kavaliauskas – socialinės apsaugos ir darbo ministrės patarėjas viešiesiems ryšiams, Eglė Neciunskienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės vadovė, Aurelijus Dabušinskas – Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktorius, Darius Imbrasas – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus l.e.p.

vadovas, Justina Zajankauskaitė – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus ekonomistė, Živilė Gudlevičienė – Ministro Pirmininko patarėja sveikatos apsaugos ir neįgaliųjų klausimais, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais, Raimundas Velička – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos politikos skyriaus vedėjas, Lina Dumčiūtė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos politikos skyriaus vyriausioji specialistė, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyriausioji specialistė, Indrė Vaicekuskaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Liudvika Gražulienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Jurgita Vitkauskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Evelina Šilinytė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos teisininkė, Aušra Volodkaitė – Lietuvos slaugos specialistų organizacijos (LSSO) viceprezidentė, Monika Gabalytė – Asociacijos „Investors’ Forum“ vyresnioji analitikė.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl minimalios mėnesinės algos dydžio 2023 metais.
2. Informacija dėl 2022 m. rugpjūčio 30 d. Trišalės tarybos posėdyje svarstyto klausimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607)“.
3. Dėl Kultūros komiteto prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos sudėties tvirtinimo.
4. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Aurelija Maldutytė paklausė, ar yra kvorumas ir ar yra pasiūlymų dėl šios dienos posėdžio darbotvarkės. Taip pat informavo Trišalės tarybos narius, kad ekonomikos ir inovacijų viceministrę Jovitą Neliupšienę Trišalėje taryboje keičia viceministrė Ieva Valeškaitė, o jos pakaitiniu nariu skiriamas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešosios politikos sprendimų ir duomenų analizės grupės vadovas Titas Budreika.

Valda Pranckuvienė informavo, kad kvorumas yra.

Trišalės tarybos nariai pritarė šios dienos posėdžio darbotvarkei.

NUTARTA. Pritarti 2022-09-13 neeilinio Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkei.

1. SVARSTYTA. Dėl minimalios mėnesinės algos dydžio 2023 metais.

Mindaugas Liutvinskas Trišalės tarybos nariams pristatė skaidres „Ekonominės raidos scenarijus 2022“ (*skaidrės pridedamos*). Priminė, kad skaidrės Trišalės tarybos nariams buvo išsiųstos prieš posėdį. kalbėjo, kad Rusijos karo Ukrainoje poveikis globaliai ekonomikai, išaugusi geopolitinė įtampa lėtins ekonomikos aktyvumą, tačiau Lietuvos ekonomika išliks augimo kelyje: 1,6 proc. 2022 m. ir 1,4 proc. 2023 m. Ekonominė raida nuo Europos Sąjungos atsparumo energijos kainų šokui. Nepalankaus scenarijaus atveju BVP pokytis 2023 m. gali būti mažiausiai apie 2 procentinius punktus žemesnis, nei numatyta baziniame scenarijuje.

Paminėjo pagrindinius rodiklius (BVP, vartotojų kainų indeksas, investicijų pokytis, nedarbo lygis). Atkreipė dėmesį, kad buvo prognozuotas 8 proc. nedarbo lygis, tačiau yra 6,3 proc.

Yra lėtesnis ekonomikos augimas. Atlyginimų augimas mažėja. Darbo rinka išlieka atspari. Nedarbo lygis neturėtų dramatiškai kilti.

Kalbėjo apie darbo užmokesčio, namų ūkio vartojimo išlaidų, bendro pagrindinio kapitalo formavimo, prekių ir paslaugų importo/eksporto pokyčius. Paminėjo, kad mažėja darbuotojų poreikis, kad verslui yra poreikis investuoti į energetinį efektyvumą.

Paminėjo, kad kitais metais turėtų stabilizuotis naftos kaina. Kainų spaudimas kitais metais turėtų lėtėti. Mažėja maisto kainų indeksas.

Išvardino rizikos veiksnius: karas Ukrainoje; spartesnis energijos kainų augimas; mažiau palanki euro zonos ir globalios ekonomikos raida; sunkumai daliai Lietuvos verslo perorientuoti veiklą iš Rytų į Vakarų rinkas; nenumatyti pokyčiai monetarinėje politikoje; svyravimai pasaulio finansų rinkose; nauji viruso protrūkiai; užsitęsę tiekimo grandinių sutrikimai ir maisto žaliavų kainų augimas; visuomenės senėjimas ir darbuotojų trūkumas.

Supažindino su Rizikos scenarijais 2023 metams. Bazinis scenarijus: ES BVP augs 1,5 proc. Rizikos scenarijus 1: TVF (2022 m. liepa) prielaida, kad ES BVP pokytis bus artimas 0 proc. Rizikos scenarijus 2: ECB rizikos scenarijus (2022 m. birželis): ES BVP smuks apie 1,7 proc.

Arvydas Dambrauskas paklausė, ar ne per daug optimistiškos prognozės dėl maisto ir energetikos kainų mažėjimo.

Mindaugas Liutvinskas atsakė, jog numatoma, kad kitais metais kainos stabilizuosis. Duomenys imami iš Europos Sąjungos institucijų, modeliuojant vertinama visuma.

Darius Imbrasas pasitikslino dėl VDU prognozės, - ar jau yra įvertinamas potencialus MMA padidėjimas.

Mindaugas Liutvinskas atsakė, kad kol nėra žinomas sutarimas dėl galimo MMA dydžio padidėjimo, šis pateiktas dydis yra be potencialaus MMA didėjimo kitais metais.

Vytautas Šilinskas pasidžiaugė dėl Lietuvos BVP augimo, atlyginimų augimo daugiau už infliaciją. Pakomentavo, kad šiemet bus sunkesni ruduo ir žiema, kiti metai bus geresni.

Andrius Romanovskis paklausė, iš kur ateina optimizmas, ar neprasilenkiama su realybe, kadangi yra scenarijus dėl nulinio ir mažesnio BVP augimo. Paklausė, koks siūlomas kilimas turėtų būti.

Mindaugas Liutvinskas pabrėžė, kad Finansų ministerija atsakingai skaičiuoja. Imamos naujausios Europos Komisijos prognozės dėl energetikos raidos. Pateikti skaičiai yra labiausiai tikėtini.

Ričardas Sartatavičius pakomentavo, kad verslas taip pat sudėlioja savo prognozes. Kodėl skaičiuojama, kad bus pliusas, jeigu matoma, kad bus nulis arba minusas?

Mindaugas Liutvinskas paaiškino, kad modeliuojant reikia galvoti apie rizikos veiksnius, o kaip bus, parodys laikas.

Aurelijus Dabušinskas pristatė Lietuvos banko poziciją dėl MMA dydžio nustatymo (*skaidrės pridedamos*). Pirmose septyniose skaidrėse yra pristatoma trumpa darbo rinkos apžvalga. Auga užimtumas. Nedarbo lygis sudaro 5,2 proc. Užimtumo indeksas yra 4 proc. didesnis, nei buvo 2019 m. Nuo 2019 m. rugpjūčio mėnesio užimtumas padidėjo 35 proc. Išlieka spartus darbo užmokesčio augimas. Yra panaši darbo užmokesčio dinamika įvairiuose ūkio sektoriuose. Liepos mėnesį matomas darbo užmokesčio augimo stabilizavimasis. Skiriasi regionų VDU – atotrūkis sudaro apie 360 eurų. MMA nesikeičiant, mažiausiai uždribančių darbo užmokestis neauga arba auga mažiau, nei bendroji tendencija. 2022 m. MMA kilo dėl NPD pakeitimų. MMA uždriba 25-26 tūkst. žmonių.

Priminė Trišalėje taryboje sutartus MMA nustatymo principus. Siektinas MMA/VDU – ketvirtadalis didžiausių MMA ir VDU santykių turinčių ES šalių MMA/VDU vidurkis 45-50 proc. ribose. Prognozuojamas VDU – naujausios turimos VDU prognozės, atėmus nereguliaras premijas, priedus, priemokas ir vienkartinės pinigines išmokas. MMA = prognozuojamas VDU * siektinas MMA/VDU santykis. MMA tvirtina Vyriausybė, gavusi Trišalės tarybos rekomendaciją ir atsižvelgdama į šalies ūkio vystymosi rodiklius bei tendencijas.

Parodė, kaip apskaičiuojama MMA pagal sutartą formulę: „2021 m. VDU – 1579,4 Eur, priedai ir premijos – 7,2 proc. VDU 2021 m. VDU be priedų ir premijų – 1466,47 EUR 5 didžiausių MMA ir VDU santykių 2019-2021 m. turėjusių ES šalių MMA ir VDU santykio vidurkis – 50,1 % -> 50 % 2023 m. MMA: 1775,5 x 0,5 = 887,74 Eur (tai yra +157,74 Eur arba +21,6 % daugiau nei esama MMA). Pagal formulę paskaičiuotas siektinas MMA ir VDU santykis – 50 proc., todėl MMA dydis

– 887,74 Eur. Atkreipė dėmesį, kad reikia atsižvelgti į VDU augimą kitais metais. Jeigu būtų įdėtas 45 proc. MMA/VDU santykis (mažiausia galima pagal formulę riba), tai MMA turėtų augti 9 proc. Didinat MMA yra siekiama mažinti darbo užmokesčio nelygybę. Taip pat tokiu būdu mažinamos infliacijos pasekmės mažiausiai uždirbantiems.

Paaikšino, kodėl MMA pokyčius reikėtų vertinti atsargiai. Dėl kaistančios darbo rinkos, atlyginimų-kainų spiralės rizikos, didelio ekonomikos raidos neapibrėžtumo.

Išsakė rugsėjo mėnesio Lietuvos banko poziciją dėl MMA dydžio nustatymo – siūloma MMA didinti dalimis. 2023 m. sausio mėnesį siūlomas MMA/VDU santykis – 45 proc. MMA sudarytų 798,97 Eur. 2023 m. birželio mėnesį, atsižvelgiant į ekonomikos raidą (jeigu 2023 m. I ketv. Metinis BVP pokytis teigiamas ir VDU faktinis augimas 2023 m. I ketv. bus didesnis, nei prognozuota Finansų ministerijos), MMA didinamas dar kartą, imant 50 proc. MMA/VDU santykį. MMA sudarytų 887,74 Eur. Tokiu būdu 2023 m. MMA padidėtų 21,6 proc. arba 157,74 Eur.

Andrius Romanovskis padėkojo už išsamią Lietuvos banko analizę. Pakomentavo, ar paminėti 25 tūkst. darbuotojų iš tikrųjų uždirba tik MMA, o kitaip negauna pajamų.

Aurelijus Dabušinskas kalbėjo, kad MMA uždirbantys yra labiausiai pažeidžiami. Negali atsakyti, ar MMA uždirbantys gauna ir kitų pajamų. Poveikis, kai didinama MMA, yra. Trišalei tarybai pateikti keli scenarijai, tačiau pritartų tam, kad MMA būtų didinama dalimis, o ne vienu kartu. Keli variantai siūlomi atsižvelgiant į riziką.

Vytautas Šilinskas pakomentavo, kad išgyvena ne stipriausi, o tie, kurie moka prisitaikyti. Paminėjo, kad pernai buvo reikšmingai didinta MMA. Pateikė pavyzdį, kad žmogus, gaunantis didesnę atlyginimą, gali važiuoti dirbti į toliau nuo jo namų esančią darbovietę. Dėl formulės skaičiavimo galima diskutuoti. Ekonomistų skaičiavimu, įtaka infliacijai sudaro mažiau nei vieną procentą.

Aurelijus Dabušinskas pakomentavo, kad infliacijos poveikis nedidelis. Tiksliau išmatuoti sudėtinga.

Inga Ruginienė paklausė, ar dabar skaičiuojama, kad MMA ir VDU santykis yra 50 proc.

Aurelijus Dabušinskas atsakė, kad, Eurostato duomenimis, šiandien MMA ir VDU santykis yra 50,1 proc. (21,6 proc.). Galimi MMA kėlimo variantai – du žingsniai. Siūlo pirmu žingsniu 45 proc. arba 47,5 proc. MMA ir VDU santykį. Yra neigiamas rizikų balansas, neapibrėžtumas. Atsižvelgiant į tai siūlomi tarpiniai variantai. Pabrėžė, kad mažiausiai uždirbantiems neaugant atlyginimams, vis didės atotrūkis tarp MMA ir VDU.

Kristina Krupavičienė padėkojo už profesionaliai, aiškiai paruoštą Lietuvos banko informaciją. Pasitiksino, ar tikrai MMA uždirbančių atlyginimai nedidėja. Kalbėjo, kad yra daug laisvų darbo vietų. Pakomentavo, jog yra keista, kad statybininkų pajamos susietos su MMA. Ar čia dar egzistuoja šešėlis? Ar iš tikrųjų atlyginimų nemokėjimas grynais turėjo įtakos?

Aurelijus Dabušinskas atsakė, jog yra tendencija, kad MMA uždirbančių darbo užmokestis nedidėja, kol neįsigalioja naujai nustatytas MMA dydis. Mano, kad, jeigu ir nebūtų naudojamas MMA didinimo instrumentas, greičiausiai VDU didėtų. Dėl statybininkų – trys procentai nėra labai didelė dalis. Pakomentavo, kad neturi informacijos dėl šešėlio statybos sektoriuje. Taip pat neturi informacijos apie tai, ar atlyginimų pervedimas į korteles turėjo įtakos.

Rūta Skyrienė paklausė, ar MMA nuo birželio mėnesio būtų besąlygiškai keliama, ar, reikalui esant, būtų galima stabdyti kėlimą arba taikyti jį tik nuo sausio mėnesio.

Aurelijus Dabušinskas atsakė, kad galima būtų priimti tokį sprendimą, kad, atsižvelgiant į situaciją metų pradžioje, antrą žingsnį galima būtų priimti arba automatiškai, arba tariantis Trišalėje taryboje. Yra tam tikros sąlygos, į kurias reikėtų atsižvelgti. Galvojimas apie antrą žingsnį suteikia apibrėžtumo. Gali būti prasta ekonomikos situacija. Dar kartą paminėjo, kad nedidėjant MMA, bet didėjant VDU vis didėja atotrūkis mažiausiai uždirbančių. MMA instrumentas padeda to išvengti. Kalbėjo, kad balandžio pabaigoje matysis, koks BVP, ar toliau auga VDU (faktinė VDU raida atitinka ar viršija Finansų ministerijos prognozes). Paminėjo, kad 2016 m. buvo pasiektas 50 proc. MMA ir VDU santykis.

Mindaugas Liutvinskas sakė palaikantis atsargesnį planavimo ir sprendimų priėmimo variantą. Nurodė, kad svarbus faktorius, kurį reikia įvertinti diskutuojant apie dviejų etapų didinimą – praktikoje tai bus įgyvendinamas sprendimas, nes jis tiesiogiai siejasi su biudžetu, jo planavimu ir valdymu. Kalbėjo, kad tikėtina, jog metų viduryje vėl tektų peržiūrėti biudžetą. Kalbėjo, kad Finansų ministerija dviejų etapų sprendime mato daug praktinio įgyvendinimo rizikų, nors tokio sprendimo logika yra suprantama. Nurodė, kad Finansų ministerija ragina MMA klausimą susieti su NPD klausimu. Apibendrinamas sakė, kad Finansų ministerija žiūri rezervuotai, ar toks sprendimas didinti MMA dalimis, yra geriausias.

Evalda Šiškauskienė taip pat pasisakė už atsargesnį variantą, nes mato jos atstovaujamo sektorių galimybes. Sutiko, kad reikia kelti MMA, o priimtinausias variantas būtų apie 10 proc. Kalbėjo apie sudėtingą viešbučių situaciją žiemą, sakydama, kad daugelis jų, ypač Palangoje, žada užsidaryti.

Ričardas Garuolis klausė, ar Finansų ministerija ir Lietuvos bankas atliko tyrimus, analizę apie tai, kas atsitiktų, jei nebūtų didinama MMA esant didelei infliacijai, t. y., kiek sumažėjęs prekių ir paslaugų vartojimas stabdytų ekonomikos vystymąsi.

Aurelijus Dabušinskas kalbėjo, kad galima paskaičiuoti poveikį vartojimui, tačiau šiuo metu šių duomenų sakė neturintis. Tačiau pabrėžė, kad svarbiau buvo vertinamas poveikis vidutiniam darbo užmokesčiui ir infliacijai. Nurodė, kad apie VDU jau pasisakė anksčiau, o infliacijai tai turėtų nereikšmingą įtaką. Pabrėžė, kad nereikėtų žiūrėti į MMA didinimą kaip priemonę makro lygmeniu, didinančią/mažinančią vartojimą. Atkreipė dėmesį, kad NPD didinimas reikalauja nuolatinių resursų, tai nėra laikinas pakeitimas, todėl reikėtų iš karto matyti, kokiomis lėšomis tai bus dengiama. Kalbėjo, kad Lietuvos banko ekonomistai galbūt nepakankamai žino apie galimas komplikacijas dėl MMA kėlimo metų viduryje, tik atkreipė dėmesį, kad tokio pobūdžio pakeitimai buvo daromi. Pabrėžė, kad reiktų įvertinti, ar dėl tokio žingsnio būtų daugiau komplikacijų, ar daugiau naudos.

Aurelija Maldutytė klausė apie Finansų ministerijos poziciją dėl MMA didinimo dydžio.

Mindaugas Liutvinskas kalbėjo, kad dėl MMA didinimo dviem etapais klausimo reiktų situaciją matyti platesniame kontekste. Biudžeto atidarymas metų viduryje yra atskiras Vyriausybės sprendimas. Nurodė pritariantis daugeliui Aurelijaus Dabušinsko minčių atsakant į Ričardo Garuolio klausimą, kas būtų nedidinant MMA. Kalbėjo, kad siejant NPD ir MMA didinimą, siekiama išlaikyti mažiausiai uždirbančiųjų perkamosios galios lygį iššūkių kontekste. Dėl MMA dydžio sakė norėtų, kad pirmiausiai pasisakytų Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovai.

Vytautas Šilinskas kalbėjo, kad šiuo klausimu Vyriausybėje vyko ir vyksta aktyvios diskusijos, o nuomonės išsiskiria. Pabrėžė, kad Vyriausybė siekia, kad būtų darbdavių ir profesinių sąjungų susitarimas, kurį Vyriausybė palaikytų. Kitu atveju teks Trišalėje taryboje fiksuoti skirtingas nuomones ir sprendimą priimti Vyriausybei, bandant derinti interesus.

Aurelija Maldutytė informavo, kad vyko darbdavių ir profesinių sąjungų susitikimai, tačiau pritrūko laiko rasti geriausius sprendimus ir variantus, tinkančius abiem pusėms. Todėl bus siūloma fiksuoti atskiras nuomones ir Vyriausybei nedelsiant priimti sprendimą, kad verslas galėtų prognozuoti veiklą kitiems metams. Ji pakvietė šalis pristatyti pozicijas.

Andrius Romanovskis kalbėjo, kad visi sutaria, kad MMA turi kilti, tik klausimas – kiek. Pabrėžė, jog yra blogai, kad klausimas yra nukeltas į metų pabaigą, - birželio mėnesį Vyriausybė paprašė nukelti klausimą, nors jau tada Lietuvos bankas kalbėjo apie du galimus didinimo etapus. Pasak jo, būtų buvę geriau susitarti birželio mėn. negu dabar esant tokiems iššūkiams. Atkreipė dėmesį, kad beveik kiekvienais metais būna valstybės biudžeto peržiūrėjimas birželio mėnesį. Mano, kad siūlymas MMA didinti dviem etapais nesukeltų problemų. Siūlė nelaukti kitų posėdžių, o iš karto dabar užfiksuoti, kad MMA 2023 metais keliamas 20 proc.: vieną kartą 10 proc. sausio 1 d. ir kitą kartą 10 proc. nuo liepos 1 d. Tačiau jei situacija pasikeičia, būtų galimybė pavasarį peržiūrėti antrą dydį, kuris, jei ekonomika lėtėtų, būtų mažinamas. Pasitikslino, kad 10 proc. pakėlimas pagal

Lietuvos banko lentelę yra 800 Eur. Taip pat gyventojų pajamos augtų ir dėl NPD padidinimo. Apibendrinu savo pasiūlymą: susitarti ir dabar užfiksuoti dėl 10 proc. +10 proc. padidinimo.

Ričardas Sartatavičius pabrėžė, kad kalbant apie MMA ir NPD, yra išiklausoma ir atsižvelgiama į bendrą situaciją, tačiau atkreipė dėmesį, kad šio posėdžio metu pirmą kartą pamatė Lietuvos banko skaidres su trijų variantų pasiūlymu, todėl dar negali jų vertinti. Kalbėjo, kad šiuo klausimu darbdaviai buvo susitikę su socialiniais partneriais ir beveik buvo priėję prie bendro sutarimo. Buvo bandoma susiderinti ir darbdavių pusė beveik sutiko, kad MMA – 820 Eur, NPD – 621 Eur. Tačiau apgailestavo, kad iki galutinės bendros pozicijos suformavimo pritrūko profesinių sąjungų pritarimo. Jis informavo, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija šiuo momentu pasilieka prie anksčiau siūlyto varianto, kad MMA kol kas būtų didinama iki 800 eurų ir taip pat iki 740 eurų būtų didinamas NPD.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Lietuvos darbdavių konfederacija pritaria kartu su Lietuvos pramonininkų konfederacija svarstytam pasiūlymui – MMA didinimui iki 800 eurų ir taip pat, kad iki 740 eurų būtų didinamas NPD.

Rūta Skyrienė sakė, kad kol nebuvo matyti Lietuvos banko siūlomų variantų, asociacija „Investors‘ Forum“ taip pat pasisako už MMA padidinimą iki 800 Eur, nekalbant apie NPD padidinimą. Sakė, kad buvo kalbėta, kad galbūt bandyti didinti per du kartus. Pagal Lietuvos banko prezentaciją, tai atitiktų B plano pasiūlymą.

Gediminas Rainys (posėdyje pasisakantis vietoj Sigito Gailiūno) informavo, kad Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija palaiko Ričardo Sartatavičiaus įgarsintą darbdavių poziciją. Taip pat sakė, palaikytų ir Lietuvos banko pasiūlytą B variantą, MMA didinimą skaidant dalimis.

Aurelija Maldutytė pabrėžė, kad būtų palaikomas MMA didinimo dalimis variantas be prievolės, o įvertintinus ir susitikus aptarti situacijos.

Andrius Romanovskis pasitikslino, ar darbdaviai gali bendrai pritarti Lietuvos banko pasiūlytam B variantui, kad šiuo metu fiksuojamas vienas MMA padidinimas 10 proc., o dėl kito 10 proc. padidinimo būtų tariamasi pavasarį.

Ričardas Sartatavičius atsakė, kad nepasitaręs ir nepasiaiškinęs negali sakyti, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija pritaria tokiam beveik 22 proc. didinimo pasiūlymui.

Aurelija Maldutytė pakartojė, kad darbdaviai pritaria MMA padidinimui iki 800 Eur, jei kartu bus didinamas ir NPD iki 740 Eur.

Andrius Romanovskis paprašė fiksuoti atskirą Lietuvos verslo konfederacijos nuomonę dėl NPD padidinimo iki 740 Eur, sakydamas, kad tai yra nerealu. Kalbėjo, kad tokiu atveju gali būti padidinti GPM arba Pelno mokesčiai, o verslas to nenorintis.

Aurelija Maldutytė apgailestavo, kad nėra bendros nuomonės ir bus fiksuojama atskira Lietuvos verslo konfederacijos nuomonė. Atkreipė dėmesį, kad nuo siūlomų padidinti NPD 200-ais Eur, į valstybės biudžetą nuo darbuotojo nebūtų gauta 20 Eur.

Inga Ruginienė pasidžiaugė Lietuvos banko atnaujintu skaičiavimu, kad MMA turėtų siekti 50 proc. VDU, - tai yra pasiekta minimali MMA riba nuo VDU pagal būsimos ES direktyvos nuostatą. Ji išsakė poziciją, kad reiktų laikytis Lietuvos banko pasiūlyto MMA dydžio – 888 Eur. Priminė, kad 2017 m. Trišalėje taryboje buvo visų šalių tvirtas sutarimas dėl formulės taikymo ir jos laikymosi. Mano, kad šio susitarimo būtų sąžininga laikytis ir būtų nesąžininga nepritari tam rezultatui, kurį rodo formulė. Pabrėžė, kad profesinių sąjungų pozicija – palaikyti Lietuvos banko siūlymą ir kad nuo 2023 m. pradžios MMA mažiausiai turėtų kilti iki 888 eurų. Nurodė girdėjusi daug darbdavių pasisakymų, kad toks 21 proc. pakėlimas yra vos ne katastrofa, tačiau atkreipė dėmesį, kad katastrofa yra tuomet, kai dirbantis žmogus turi kreiptis į „Maisto banką“ dėl papildomo maisto davinio gavimo. Kalbėjo apie prognozuojamą skurdo rizikos ribą 2023 metams – 625 Eur ir sakė būtų gėda kalbėti apie mažesnę, nei šis skaičius MMA dydį darbuotojui į rankas.

Aurelija Maldutytė atkreipė dėmesį, kad darbdavių siūlomas variantas taip pat yra didesnis negu prognozuojama skurdo riba.

Ričardas Sartatavičius atkreipė dėmesį, kad labai svarbu yra formuluotė - prognozuota skurdo rizikos riba.

Kristina Krupavičienė sakė pritarianti MMA didinimui iki 888 Eur, t. y. Lietuvos banko pasiūlymo A variantas. Sakė sutinkanti, kad galima ieškoti kompromisinio varianto. Tačiau kol kas nematoma NPD. Atkreipė dėmesį, kad darbdaviai nesidalina pinigais, kalbėjo apie didelį pajamų atotrūkį. Išsakė nuomonę, kad verslas gaus kompensacijas.

Arvydas Dambrauskas sakė pritariantis LPS „Solidarumas“ ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pozicijai dėl MMA dydžio. Pabrėžė, kad MMA pinigai skirti būtiniausių maisto produktų įsigijimui.

Andrius Romanovskis atkreipė dėmesį, kad Lietuvos banko pasiūlytas A variantas turi daug rizikų.

Mindaugas Liutvinskas apgailestavo, kad socialiniai partneriai nesutaria ir bus fiksuojamos atskiros nuomonės, o galutinį sprendimą turės priimti Vyriausybė. Nurodė, kad Finansų ministerijos pozicija dėl didinimo būtų maždaug per vidurį tarp šių dydžių. Sakė, kad panašiu tempu turėtų didėti ir NPD. Socialiniams partneriams palinkėjo daugiau konstruktyvumo.

Ričardas Sartatavičius pakartojo, kad socialiniai partneriai buvo arti susitarimo (820 Eur ir 621 Eur) ir sakė tikintis, kad ateityje pavyks susitarti.

Aurelija Maldutytė apibendrinė sakydama, kad fiksuojamos atskiros nuomonės ir labai laukiama galutinio Vyriausybės sprendimo.

NUTARTA: Socialiniams partneriams išklausus Finansų ministerijos informaciją „Ekonominės raidos scenarijus 2022-2025 metams“ ir Lietuvos banko poziciją „Skaičiavimai dėl MMA dydžio 2023 metams“, fiksuoti atskiras nuomones dėl minimalios mėnesinės algos didinimo 2023 metais:

1. Darbdavių organizacijų, išskyrus Lietuvos verslo konfederaciją, atstovai siūlo minimalią mėnesinę algą 2023 metais didinti iki 800 eurų, kartu iki 740 Eur didinant ir NPD.

2. Lietuvos verslo konfederacija pritaria siūlymui minimalią mėnesinę algą 2023 metais didinti iki 800 eurų, bet nepritaria siūlymui NPD didinti iki 740 Eur ir siūlo pritari vienai iš Lietuvos banko pristatytai galimai MMA didinimo dalimis alternatyvai - didinti minimalią mėnesinę algą dviem etapais (10 proc+10 proc.).

3. Profesinių sąjungų atstovai siūlo pritari Lietuvos banko pagal Trišalėje taryboje sutartą minimalios algos nustatymo formulę pristatytai MMA didinimo alternatyvai - didinti minimalią mėnesinę algą iki 888 eurų.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicija buvo siekti darbdavių ir profesinių sąjungų sutarimo ir pritari socialinių partnerių sutartam dydžiui, jeigu toks būtų buvęs.

5. Galutinį sprendimą dėl minimalios mėnesinės algos dydžio 2023 metams siūloma priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

2. SVARSTYTA. Informacija dėl 2022 m. rugpjūčio 30 d. Trišalės tarybos posėdyje svarstyto klausimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607)“.

Aurelija Maldutytė informavo, kad darbdavių ir profsąjungų atstovų susitikimo metu pavyko susitarti galutinius taškus, kur link einama. Kitam Trišalės tarybos posėdžiui bus suformuluoti galutinė formuluotė-pasiūlymas, kurie bus abiejų šalių suderinti. Todėl klausimą prašoma perkelti į kitą Trišalės tarybos posėdį, kad būtų galima suderinti abiem šalims tinkančią Darbo kodekso nuostatos formuluotę.

NUTARTA. Klausimą dėl 2022 m. rugpjūčio 30 d. Trišalės tarybos posėdyje svarstyto klausimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607)“ perkelti į 2022 m. rugsėjo 27 d. Trišalės tarybos posėdį.

3. SVARSTYTA. Dėl Kultūros komiteto prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos sudėties tvirtinimo.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Trišalės tarybos nariai iš anksto gavo narių sąrašą ir klausė, ar yra pasiūlymų ar klausimų.

Inga Ruginienė paprašė į Komiteto narių sąrašą įtraukti LPSK atstovę Janiną Matuizienę.

Valda Pranckuvienė informavo, kad Trišalės tarybos nariams pateiktame naujausiame sąrašo projekte Janina Matuizienė jau yra įrašyta.

Aurelija Maldutytė pasiūlė patvirtinti naujausią Kultūros komiteto narių sudėtį.

Trišalės tarybos nariai pritarė Kultūros komiteto sudėčiai.

NUTARTA. Pritarti Kultūros komiteto prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos sudėčiai (sąrašas pridedamas).

4. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Aurelija Maldutytė priminė, kad kitas posėdis yra numatytas rugsėjo 27 d.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2022 m. rugsėjo 27 d. 14.00 val.

Posėdžio pirmininkė

Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė